
Kronika : wizyta ministra sprawiedliwości CSRS w Polsce

Palestra 5/9(45), 100-102

1961

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

1. WIZYTA P. MARTIN W ZRZESZENIU PRAWNIKÓW POLSKICH

W dniu 3 lipca 1961 r. przybyła do Zrzeszenia Prawników Polskich adwokatka francuska p. Martin, stale zamieszkała i praktykująca w Paryżu.

P. Martin jest pochodzenia polskiego i włada doskonale językiem polskim. Przywiozła ona jako dar adwokatury paryskiej dla adwokatury polskiej egzemplarz wspaniale wydanej książki poświęconej uczczeniu 150-lecia przywrócenia we Francji adwokatury, która — jak wiadomo — została zniesiona w czasie Rewolucji, a następnie przywrócona dekretem cesarskim z dnia 14 grudnia 1810 r.

Księga zatytułowana „Le cent cinquantaire du rétablissement du barreau de France” jest w pierwszej części poświęcona opisowi uroczystości, jaka odbyła się w dniu 10 grudnia 1960 r. w wielkiej sali „des Pas Perdus” w Paryżu z udziałem premiera M. Debrégo, prezydenta Senatu Monnerville'a, ministra sprawiedliwości Micheleta, korpusu dyplomatycznego w pełnym składzie* oraz szeregu innych dygnitarzy.

Druga część książki, zatytułowana „A travers les siècles...” („Poprzez wieki...”), zawiera zestawienie dat historycznych obrazujących różne wydarzenia ważne dla adwokatury francuskiej począwszy od r. 297 n.e. do chwili opisanej wyżej uroczystości oraz dane liczbowe dotyczące adwokatury paryskiej począwszy od roku 1340 do chwili obecnej.

W roku 1340 liczba adwokatów w Paryżu wynosiła 52 osoby, w roku 1960 wynosi ona 2 452 osoby (liczba ta jednak nie obejmuje tzw. *avocats stagiaires*, których obecnie jest 358).

Księga wymienia ponadto wszystkich dziekanów (*batonniers*) adwokatury paryskiej począwszy od roku 1617 oraz adwokatów, którzy byli szefami rządu, ministrami sprawiedliwości, prokuratorami generalnymi i członkami Akademii Francuskiej.

Kończy księgę lista adwokatów poległych w obronie ojczyzny w czasie dwóch wojen światowych.

W półtoragodzinnej, bardzo interesującej rozmowie z p. Martin wzięli udział z ramienia Zarządu Głównego Zrzeszenia Prawników Polskich Wiceprezes Władysław Żywicki, Sekretarz Antoni Maciejewski i mgr Stefan Bajoński, a z ramienia Naczelnej Rady Adwokackiej Wiceprezes Stanisław Janczewski, któremu p. Martin wręczyła dar przeznaczony dla adwokatury polskiej z dedykacją dziekana adwokatury paryskiej p. Paul Arrighi.

2. WIZYTA MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI CSRS W POLSCE

W okresie od dnia 21.VI. do 3.VII.1961 r. bawiła w Warszawie delegacja prawników czeskosłowackich z Ministrem Sprawiedliwości CSRS drem Aloisem Neumanem na czele.

* Z ramienia Polski wziął udział w uroczystościach ambasador PRL w Paryżu Stanisław Gajewski.

Celem podróży delegacji czechosłowackiej było zawarcie umowy o uregulowaniu obrotu prawnego w sprawach cywilnych, rodzinnych i karnych między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Czechosłowacką Republiką Socjalistyczną. Umowa taka została podpisana w dniu 4 lipca 1961 r.

W czasie swego pobytu w Warszawie Minister Neuman wygłosił w Zrzeszeniu Prawników Polskich w dniu 30 czerwca 1961 r. referat na temat problemów sprawiedliwości w CSRS*.

W referacie swym Minister Neuman podkreślił duże znaczenie ustawy o miejscowych sądach ludowych, uchwalonej przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 18 kwietnia br. Ustawa ta weszła w życie z dniem 1 lipca 1961 r.

„Do zakresu działania tych sądów należeć będzie orzekanie w sprawach z dziedziny wykroczeń, niektórych drobnych spraw karnych, jeżeli odstąpi im je prokurator lub sąd powiatowy, oraz w niektórych drobnych sprawach prawno-majątkowych. Nie tworzymy miejscowych sądów ludowych jako jakiegoś organu karzącego. Przeciwnie, tworzenie miejscowych sądów ludowych jest przejawem zwężania represji państwowej. Miejscowe sądy ludowe nie wymierzają kar. Stosują one środki, które mają wyraźny charakter wychowawczy i mogą się zadowolić zwykłym omówieniem spraw bez stosowania żadnych środków wobec obwinionego, jeżeli samo omówienie sprawy spełni swoje zadanie wychowawcze.

Miejscowe sądy ludowe charakteryzujemy jako organ społeczny, którego działalność i podejmowane przez niego środki mają pełny autorytet organu państwowego. Przez włączenie miejscowych sądów ludowych do socjalistycznego systemu sądowego został z jednej strony nadany tym sądom pełny autorytet państwowy, a z drugiej strony nakreślona została w ten sposób droga rozwojowa wszystkich pozostałych sądów, które w coraz większym stopniu stają się organizacjami pracujących.

Miejscowe sądy ludowe są tworzone stopniowo, w szczególności tam, gdzie istnieją sądy koleżeńskie i rozwijają aktywną działalność.

Ze względu na stopniowe tworzenie miejscowych sądów ludowych, stanęliśmy przed problemem rozwiązania sprawy orzekania w sprawach należących do właściwości miejscowych sądów ludowych w tych zakładach i miejscowościach, w których te sądy nie zostały utworzone. Przy rozwiązywaniu tego problemu dążyliśmy do zapewnienia takiego stanu, aby skutki popełnienia wykroczenia lub drobnego czynu przestępnego nie zależały od tego, czy w danej miejscowości istnieje lub nie istnieje miejscowy sąd ludowy. Przy rozwiązywaniu problemu dążyliśmy równocześnie do tego, aby tam, gdzie nie zostanie utworzony miejscowy sąd ludowy, rozpatrywanie wykroczeń i drobnych czynów karnych odbywało się z najszerzym udziałem pracujących.

Rozwiązanie polega w zasadzie na tym, że w zakładzie, gdzie nie zostanie utworzony miejscowy sąd ludowy, będzie nadal stosowana ustawa Nr 24/1957 Sb o drobnych kradzieżach mienia w sektorze socjalistycznym, przy czym sankcje stosowane zgodnie z tą ustawą przez organa karne przeciwko drobnym złodziejom przystosowuje się do sankcji, które może zastosować miejscowy sąd ludowy. W miejscowościach, w których nie zostaje utworzony miejscowy sąd ludowy, w sprawach z zakresu wykroczeń orzekać będą komisje rad narodowych zgodnie z nową ustawą o zadaniach rad narodowych w dziedzinie ochrony porządku socjalistycznego.

* Referat ten z nieznacznymi skrótami został zamieszczony w nrze 15 z dnia 23 lipca 1961 r. „Prawa i Życia”, skąd czerpiemy podane niżej szczegóły dotyczące funkcjonowania w CSRS sądów ludowych.

Z dniem wejścia w życie tej ustawy traci moc obowiązującą ustawa karno-administracyjna i o postępowaniu karno-administracyjnym”.

3. Z ŻYCIA IZB ADWOKACKICH

Izba warszawska

1. Klub adwokacki w dniu 30 maja 1961 r. wznowił swą działalność. Klub Adwokacki w lokalu Rady przy ul. Al. Ujazdowskie 49. Klub czynny jest codziennie (z wyjątkiem czwartków) od godziny 17 do 23. W soboty i dni przedświąteczne Klub czynny jest do godziny 13.

2. Widzenia z więźniami. Mimo że Rada Adwokacka dwukrotnie już informowała kol. adwokatów o rygorach panujących przy widzeniach z więźniami, zdarzają się nadal wypadki, iż adwokaci przeprowadzający rozmowy z aresztowanymi klientami naruszają przepisy regulaminu więziennego. W związku z powyższym Rada przypomina jeszcze raz, że:

a) w czasie odbywania rozmów z osobami pozbawionymi wolności nie wolno im wręczać ani pozostawiać żadnych przedmiotów bez zgody i wiedzy władzy, do której dyspozycji dana osoba przebywa w areszcie. Dotyczy to żywności, papierosów, bielizny, odzieży, książek, pism, notatek itp.;

b) dopuszczalne jest poczęstowanie rozmówcy papierosami czy słodyczami (owocami), z tym jednak zastrzeżeniem, żeby poczęstunek ten ograniczył się do takich tylko rozmiarów, aby aresztant, powracając z rozmowy, zabrał z sobą tylko to, z czym opuścił celę;

c) podczas rozmów z aresztowanymi klientami adwokat nie jest krępowany żadnymi ograniczeniami przy zapoznawaniu swego klienta z materiałami służącymi do jego obrony (notatki, projekty wniosków dowodowych, artykuły prasowe itd.), ale bez prawa pozostawienia tych materiałów aresztantowi.